

Családi Otthonteremtési Kedvezményben (CSOK) részesülő családok szocio-demográfiai jellemzői

Betekintő: A tanulmány legfontosabb megállapításai

A Családi Otthonteremtési Kedvezményt nagyobb részben használt lakásokra fordítják. A használt lakások a községekben és a kisebb városokban a kedveltebbek.

Az összes igénylő több mint harmadának két gyermeke volt a szerződés megkötésekor, negyedüknek pedig három vagy több gyermeke.

10 % volt azon családok aránya, ahol meglévő gyermek nélkül vették igénybe a CSOK-ot.

Az összes szerződés harmada tartalmaz gyermekvállalást, átlagosan 1,43 gyermeket vállaltak előre a családok.

20,5 %-ban egy gyermek, 13,4 %-ban két gyermek, 0,6 %-ban pedig három gyermek megszületésére tesznek ígéretet a családok.

A 2018 év végéig megkötött szerződésekben közel 40 000 gyermeket vállaltak a családok.

Bevezető

Elemzésünkben a 2016. január 1. és 2018. december 31. között megkötött 86 326 CSOK-szerződést vizsgáltuk, amelyből 74 902 tartalmaz vissza nem térítendő állami támogatást. A Családok Otthonteremtési Kedvezményének adatbázisát a Magyar Államkincstár kezeli, ennek elemzésére az átadott adatbázis jellemzőinek megfelelően kerülhet sor. Az átadott adatbázis kiegészült a kamattámogatási szerződést kötők adataival, így az átvétel szerint az alábbi típusokat tartalmazza:

- új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalatás nélkül,
- új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalatással,
- használt lakás gyermekkel, vállalatás nélkül,
- használt lakás, legfeljebb 2 gyermekkel, vállalatással,
- új lakás, 3 vagy több gyermekkel (tartalmazza a gyermekvállalatást tartalmazó szerződések is),
- három és több gyermekes, új lakást építők vagy vásárlók kamattámogatása.

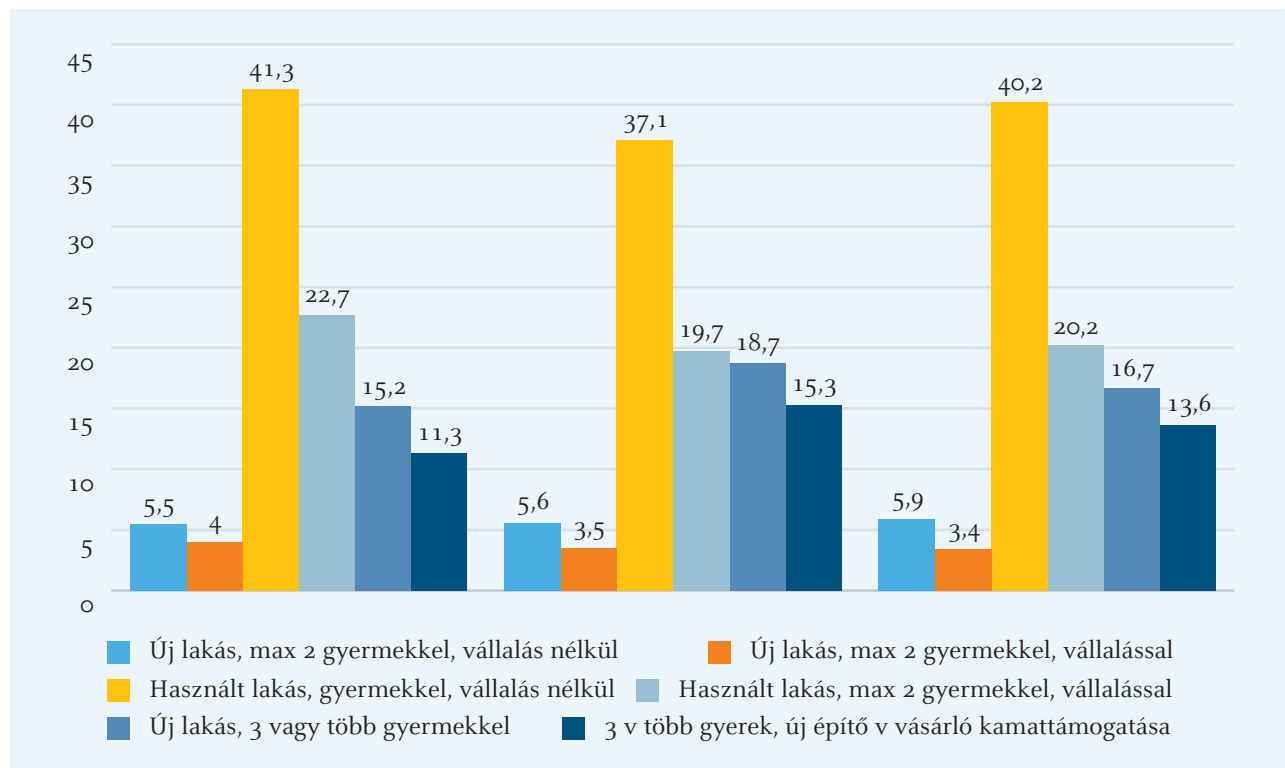
1. táblázat: Az adatbázisban szereplő szerződések típusainak megoszlása, átvételi állapot alapján, a szerződéskötés éve szerint

Támogatás típusa	2016		2017		2018		Összesen	
	szerződés (db)	%	szerződés (db)	%	szerződés (db)	%	szerződés (db)	%
új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalatás nélkül	1423	5,49%	1759	5,60%	1720	5,93%	4902	5,68%
új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalatással	1049	4,04%	1113	3,55%	975	3,36%	3137	3,63%

⁵ A CSOK adatfeldolgozás jelenlegi közzétett elemzésének szerzői. Egy korábbi változatának elemzésében részt vettek még: Balogh Enikő - Balogh Karolina – Nyírády Adrienn

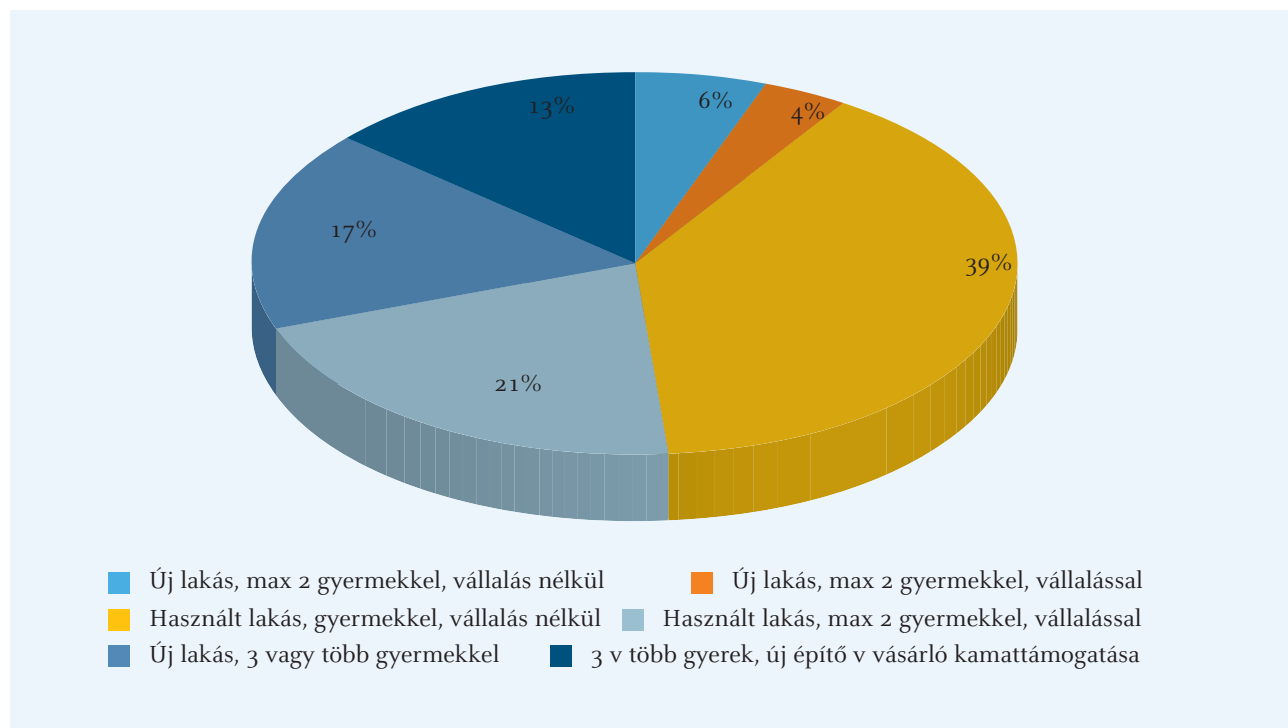
Támogatás típusa	2016		2017		2018		Összesen	
	szerződés (db)	%	szerződés (db)	%	szerződés (db)	%	szerződés (db)	%
használt lakás gyermekkel, vállalás nélkül	10721	41,34%	11660	37,14%	11661	40,21%	34042	39,43%
használt lakás, legfeljebb 2 gyermekkel, vállalással	5879	22,67%	6178	19,68%	5869	20,24%	17926	20,77%
új lakás, 3 vagy több gyermekkel	3936	15,18%	5871	18,70%	4836	16,68%	14643	16,96%
kamattámogatás	2927	11,29%	4810	15,32%	3939	13,58%	11676	13,53%
Összesen	25935	100,00%	31391	100,00%	29000	100,00%	86326	100,00%

1. ábra: A megkötött szerződések aránya, átvételi állapot szerint, támogatási típusonként, évenként (%)*

Az adatbázisban rögzített támogatástípusok megoszlását az eddig eltelt időszakban az alábbi ábra mutatja.

2. ábra: Megkötött szerződések száma, átvételi állapot szerint, támogatási típusonként, 2016-2018 között összesen*

Az adatbázis tartalmazza a vissza nem térítendő támogatás mellett a CSOK mellé felvett kamattámogatási szerződéseket is. Ezek a szerződések duplán szerepeltek az adatbázisban, valamint 617 db. olyan kamattámogatási szerződés is található, amelyhez nem kapcsolódik CSOK szerződés. Így a 86 326 szerződés valójában 74 902

szerződő családot jelent. Elemzéseinkben így ennek a csaknem 75 ezer családnak az adatait vizsgáltuk.

A támogatott ingatlan települését figyelembe véve, a nem ismétlődő 74 902 szerződéskötő különböző arányokat mutat az adatbázisban az eredetileg meglévő támogatástípusok szerint.

2. táblázat: Támogatástípusok a támogatott ingatlan megyéje szerint,%*

Megye	Támogatástípusok						Összesen
	új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalás nélkül	új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalással	használt lakás gyermekkel, vállalás nélkül	használt lakás, legfeljebb 2 gyermekkel, vállalással	új lakás, 3 vagy több gyermekkel	kamat-támogatás	
Budapest	15,2	11,9	6,7	6,7	10,7	10,7	8,3
Baranya	1,9	2,0	4,7	4,4	2,7	1,9	3,9
Bács-Kiskun	4,2	4,0	6,2	5,4	5,5	6,5	5,6

Megye	Támogatástípusok						Összesen
	új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalás nélkül	új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalással	használt lakás gyermekkel, vállalás nélkül	használt lakás, legfeljebb 2 gyermekkel, vállalással	új lakás, 3 vagy több gyermekkel	kamat-támogatás	
Békés	1,0	0,7	4,7	4,7	1,0	0,6	3,5
Borsod-Abaúj-Zemplén	2,4	2,6	9,4	10,2	2,4	1,9	7,4
Csongrád	2,7	2,1	5,0	4,4	4,3	3,1	4,4
Fejér	3,9	3,4	4,2	3,9	4,5	5,8	4,2
Győr-Moson-Sopron	14,1	19,3	3,5	3,9	9,5	9,4	6,2
Hajdú-Bihar	5,9	6,6	6,3	7,2	7,6	6,7	6,8
Heves	1,4	0,9	3,9	4,5	1,4	1,8	3,2
Komárom-Esztergom	2,0	2,3	3,5	3,0	2,3	2,3	3,0
Nógrád	0,3	0,2	2,4	3,2	0,4	0,3	2,0
Pest	27,8	30,6	10,3	10,8	30,0	34,6	16,5
Somogy	1,8	0,9	3,6	3,0	1,9	1,6	2,9
Szabolcs-Szatmár-Bereg	3,0	3,4	7,1	9,4	4,8	2,3	6,7
Jász-Nagykun-Szolnok	1,5	0,9	5,4	5,4	1,7	1,8	4,2
Tolna	0,7	0,7	2,9	2,6	0,8	1,0	2,2
Vas	5,4	4,0	2,5	2,0	3,4	3,4	2,8
Veszprém	3,2	2,7	4,1	3,2	3,4	3,1	3,6
Zala	1,6	1,0	3,4	2,3	1,8	1,1	2,6
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

A 2016-tól 2018 végéig terjedő időszakban a szerződés-kötő családok megcélzott ingatlanának települése legnagyobb arányban Pest megyé-

ben található, Budapest csak ezután következik, viszont az új lakások tekintetében kiemelkedik Győr-Moson-Sopron megye jelentősége is.

3. táblázat: Támogatástípusok a támogatott ingatlan településtípusa szerint 2016-2018 között összesen,%*

Településtípus	új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalat nélkül	új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalással	használt lakás gyermekkel, vállalat nélkül	használt lakás, legfeljebb 2 gyermekkel, vállalással	új lakás, 3 vagy több gyermekkel	kamat-támogatás	Összesen
Budapest	15,2	11,9	6,7	6,7	10,7	10,7	8,3
Megyei jogú város	29,1	21,2	22,3	17,0	28,5	21,9	22,6
Város	33,2	35,5	37,7	36,8	37,1	41,7	37,0
Község	22,4	31,4	33,3	39,6	23,7	25,6	32,1
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

A településtípusok szerinti bontásból megfigyelhető, hogy a községekben és valamelyest a városokban a használt lakás megszerzése kiemelkedő, míg Budapesten és a megyei jogú városokban az új lakások megszerzésére való törekvés a jelentősebb.

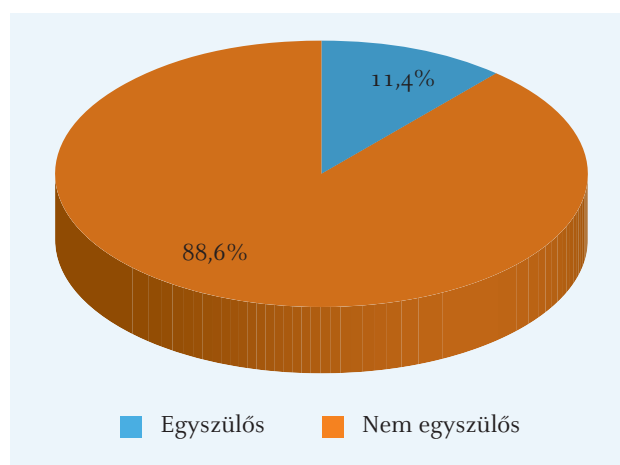
4. táblázat: Támogatástípusok a támogatott ingatlan településnagyság kategóriái szerint, 2016-2018 között összesen,%*

Településnagyság	új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalat nélkül	új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalással	használt lakás gyermekkel, vállalat nélkül	használt lakás, legfeljebb 2 gyermekkel, vállalással	új lakás, 3 vagy több gyermekkel	kamat-támogatás	Összesen
- 499	0,8	1,0	3,0	2,9	0,9	1,0	2,4
500 - 999	1,7	2,3	5,6	6,2	1,4	1,8	4,5
1000 - 1999	5,1	8,0	10,9	13,5	6,1	6,8	10,0
2000 - 4999	11,5	17,2	16,5	20,1	12,6	13,0	16,3
5000 - 9999	7,7	8,6	9,8	11,2	8,6	8,4	9,7
10000 - 19999	16,5	18,7	14,4	14,0	18,0	21,8	15,4
20000 - 49999	13,1	11,4	13,6	10,4	14,4	15,3	12,9
50000 - 99999	11,6	6,6	8,3	5,4	9,5	8,9	8,0

Településnagyság	új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalat nélkül	új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalással	használt lakás gyermekkel, vállalat nélkül	használt lakás, legfeljebb 2 gyermekkel, vállalással	új lakás, 3 vagy több gyermekkel	kamat-támogatás	Összesen
100000 -	16,9	14,3	11,2	9,6	17,7	12,3	12,6
Budapest	15,2	11,9	6,7	6,7	10,7	10,7	8,3
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

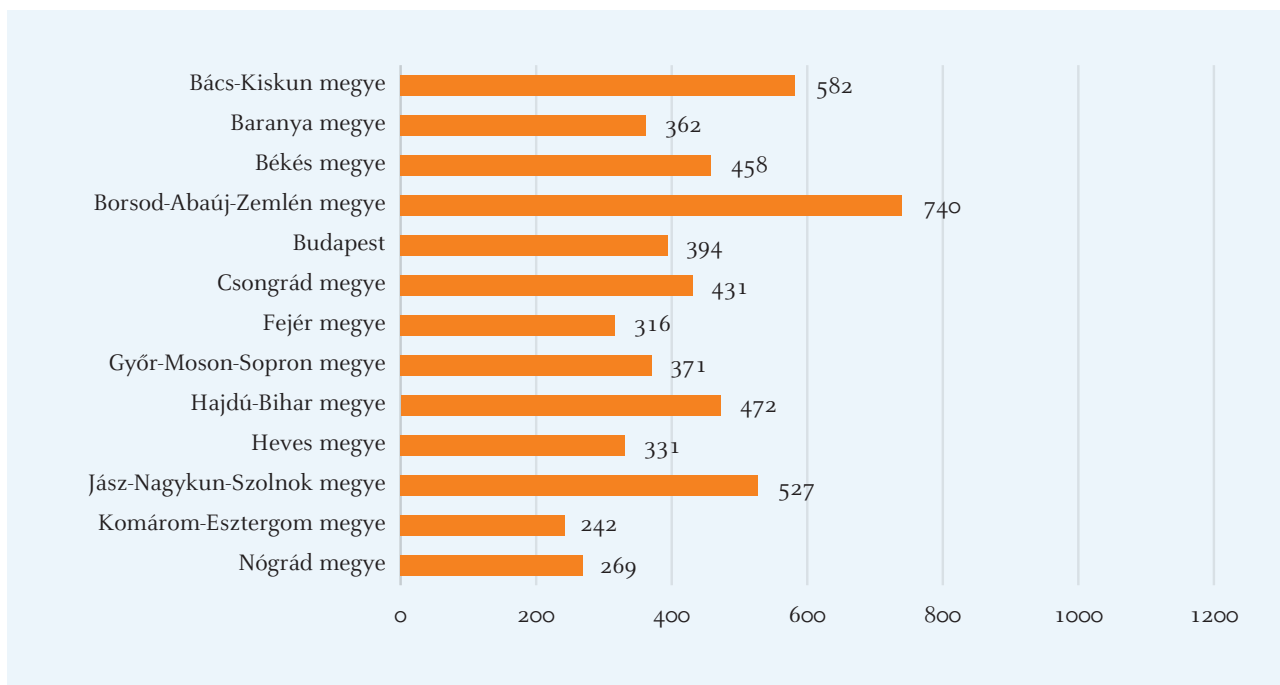
Egyedülálló szerződéskötők

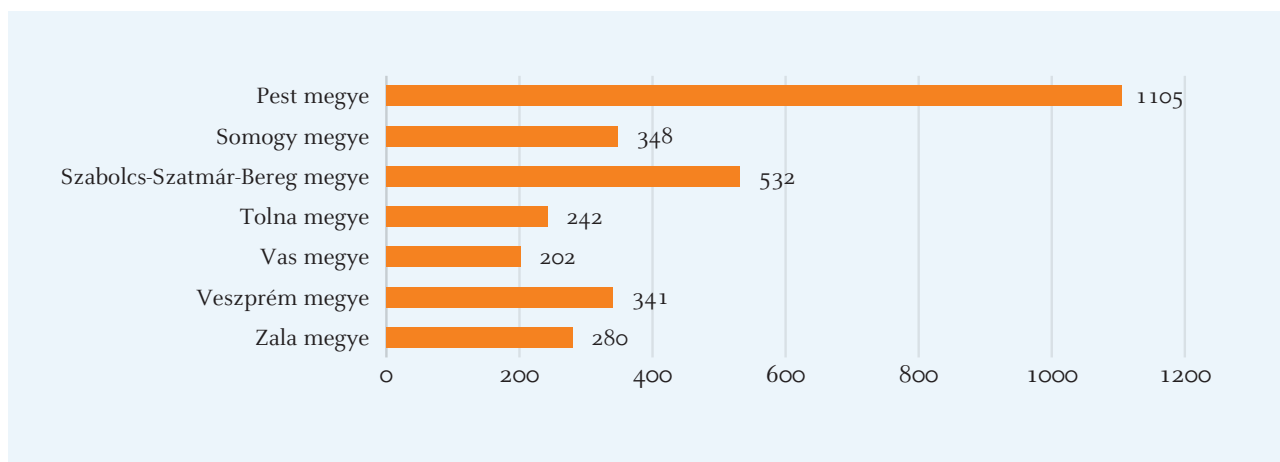
A rendelkezésre álló adatbázis 8 545 olyan szerződést tartalmaz, ahol csak egy szerződéskötő van, őket az elemzés során egyszülős családoknak feltételeztük. Az összes szerződés 11,4%-át teszik ki az egyszülős családok.

3. ábra: Szerződések megoszlása egyszülős és nem egyszülős családok vonatkozásában (%)

4. ábra: Egy szerződéskötővel kötött szerződések száma megyénként (N=8 545)

Az egyszülős családok legnagyobb arányban Pest megyében, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében vették igénybe a támogatást. A legkevesebb egyedüli szerződéskötő Vas, Komárom-Esztergom, és Tolna megyében volt.

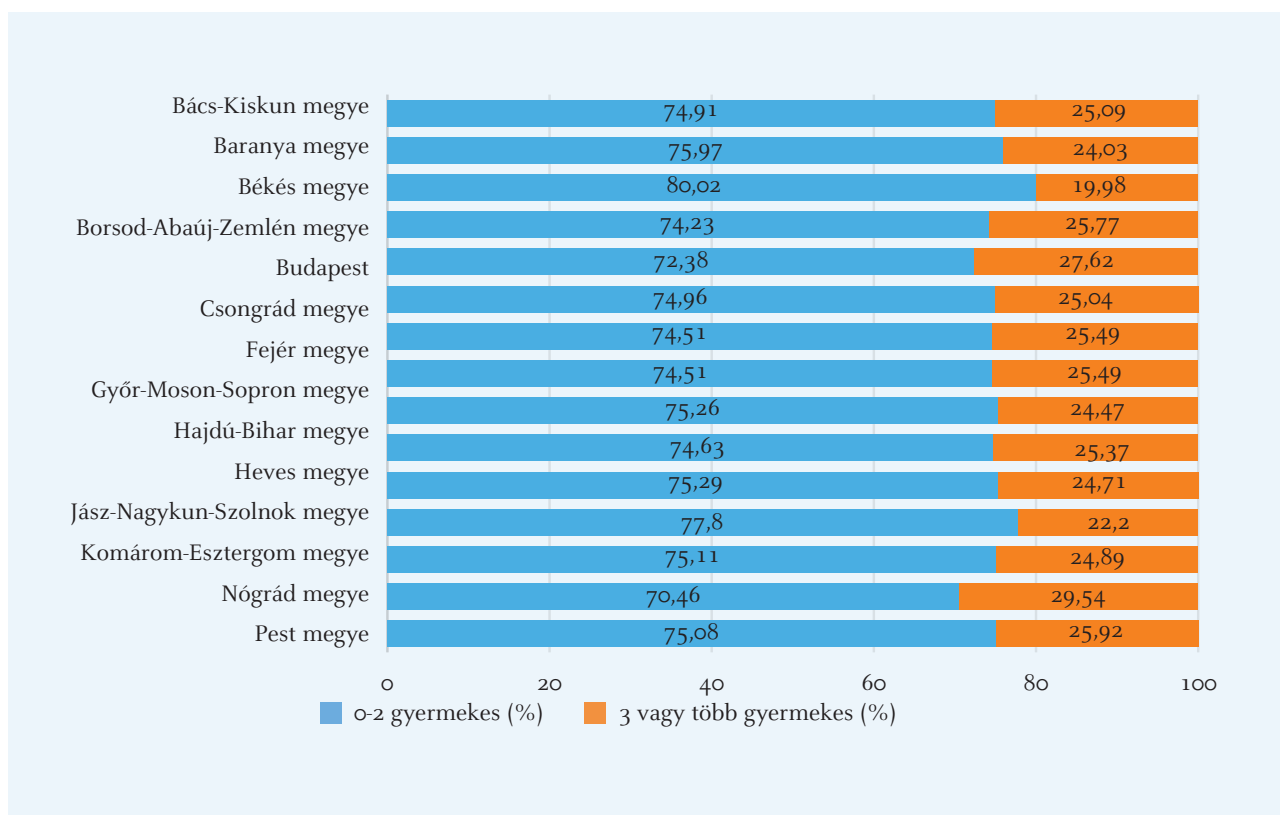
Nagycsaládos szerződéskötők

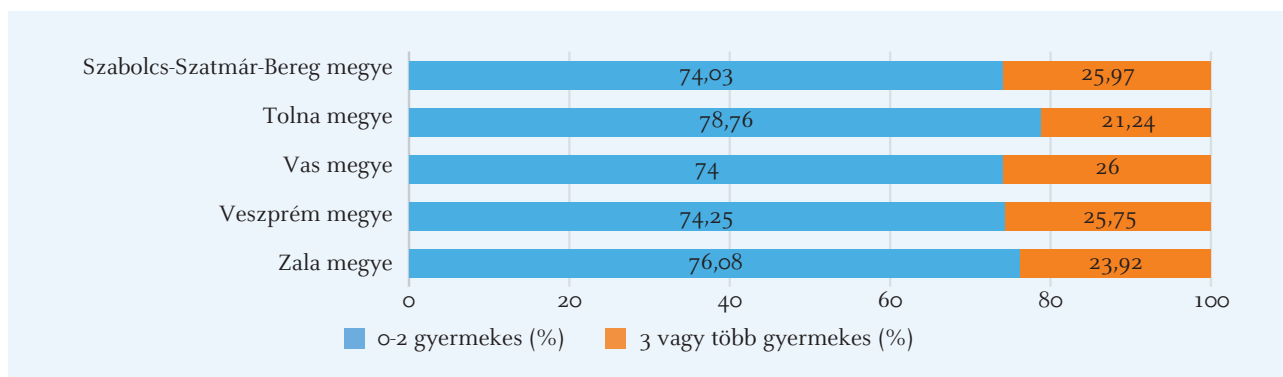
Az összes szerződés között a nagycsaládosok (három vagy több gyermekesek) aránya 25,6%. Ez többszöröse a nagycsaládosok arányának országosan az összes családon belül (8%) illetve

a gyermekes családokon belül (KSH, 2011 évi népszámlálás alapján 12,3%).

A nagycsaládos szerződéskötők megyék szerinti eloszlása 19-30% között változik, a legtöbben Pest megyében (29,54%), a legkevesebben Békés megyében (19,98%) voltak. Pest megye után Budapest (27,62%) következik, majd Vas (26%), Szabolcs-Szatmár-Bereg (25,97%), Borsod-Abaúj-Zemplén (25,77%) és Veszprém megye (25,75%).

5. ábra: Szerződések megoszlás a nagycsaládosok aránya szerint megyénként (%) (N=74902)

Gyermekekre vonatkozó adatok

Elemzésünk során fontos kiemelt figyelmet fordítani arra, hogy a CSOK igénybevétele hogyan alakul a már megszületett gyermekek és az előre vállalt gyermekek összefüggésében. A magzatok különjelölést kaptak az adatbázisban, mivel azonban a CSOK-ról szóló rendelet a várandósság 12. hete után a meglévő gyermekszámba érti a magzatokat is, az elemzés e részében a magzatokat is számba vesszük a meglévő gyermekek számánál.

Meglévő gyermekek

Az adatbázis 74 902 szerződésében 134 094 meglévő gyermek érintett, a szerződésekre tehát átlagosan 1,8 már meglévő gyermek jut.

Az összes szerződéskötő 30%-ának egy, kicsit több mint harmaduknak két gyermeke volt a szerződés megkötésekor, negyedüknek pedig három vagy több gyermeke.

A három vagy több gyermeket nevelő nagycsaládok aránya a CSOK-ot igénybe vevők között többszöröse (25,65%), mint amekkora a magyar családokon belüli arányuk (8,09% az összes család közt, 14,18% a gyermekes családok közt, KSH, 2011⁶).

5. táblázat: A szerződések száma meglévő gyermekszám alapján

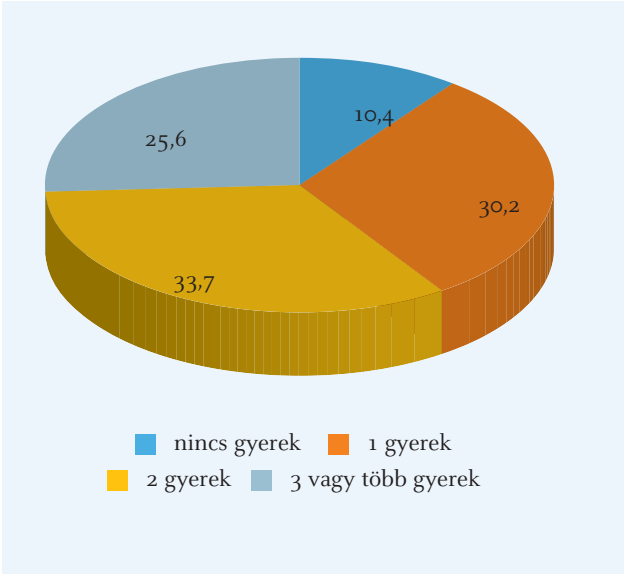
Gyermekek száma	Szerződések száma	Szerződések aránya (%)
0	7 798	10,41
1	22 649	30,24
2	25 246	33,71
3	16 445	21,96
4	2 351	3,14
5	306	0,41
6	78	0,10
7	16	0,02
8	13	0,02
Összesen	74 902	100,00

⁶ 2.2.1.6 A családok családösszetétel, az összes és az eltartott gyermekek száma szerint, 2011. KSH
http://www.ksh.hu/nepszamlalas/tablak_haztartas

Az adatokból jól látszik, hogy a vizsgált időszakban a CSOK-ot igénybe vevők közel 90%-ának már volt gyermeke a támogatás igény-

lésekor. A szerződést kötők családnagyság szerinti csoportjai alapján a legtöbben a kétgyermekesek vannak (33,7%).

6. ábra: A szerződések aránya a meglévő gyermekek száma szerint, (%) (N=74902)

Ha évenként lebontva vizsgáljuk a szerződéskötések számát a szerződéskötők már meglévő gyermekeinek viszonylatában, mindhárom évben hasonló megoszlással találkozunk. A 2017-es évben többen kötöttek szerződést, mint 2016, illetve 2018 folyamán. Ez megjelenik mind az egy, a kétgyermekesek, illetve a nagycsaládok évenkénti arányszámaiban.

Azon családok aránya, ahol a szerződéskötés évében még nem született gyermek, 10% körül mozog.

6. táblázat: A szerződések megoszlása a meglévő gyermekek száma szerint évente – gyermekszám szerint (N=74902)

Gyermekek száma	2016		2017		2018		Összesen	
	szerződések		szerződések		szerződések		szerződések	
	száma	aránya	száma	aránya	száma	aránya	száma	aránya
nincs gyerek	2 763	35,4%	2 529	32,4%	2 506	32,1%	7 798	100,0%
egy gyerek	7 048	31,1%	7 827	34,6%	7 774	34,3%	22 649	100,0%
két gyerek	7 949	31,5%	8 814	34,9%	8 483	33,6%	25 246	100,0%
három vagy több	5 504	28,7%	7 223	37,6%	6 482	33,7%	19 209	100,0%
Összesen	23 264	31,1%	26 393	35,2%	25 245	33,7%	74 902	100,0%

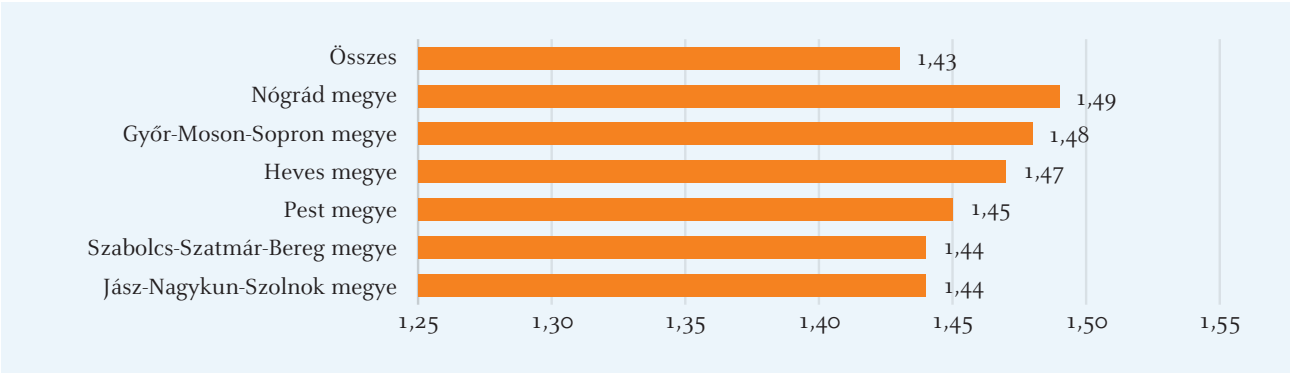
Legnagyobb számban (az összes szerződés 68,9%-a) a használt lakás vásárlását, bővítését támogató típust vették igénybe. Legnagyobb mértékben a használt lakás vásárlásához, bővítéséhez legfeljebb két gyermekre nyújtott támogatást vették igénybe (44,9%), a szerződések több mint ötödét (23,9%) teszik ki a gyermekvállalást tartalmazó támogatások használt lakás vásárlásához, bővítéséhez, legfeljebb két gyermekre. Harmadiknak a gyermekvállalást tartalmazó, a három és több gyermekesek, új lakást építők vagy vásárlók számára nyújtott támogatás.

7. táblázat: A szerződések megoszlása a meglévő gyermekek száma szerint CSOK-típusonként (N=74902)

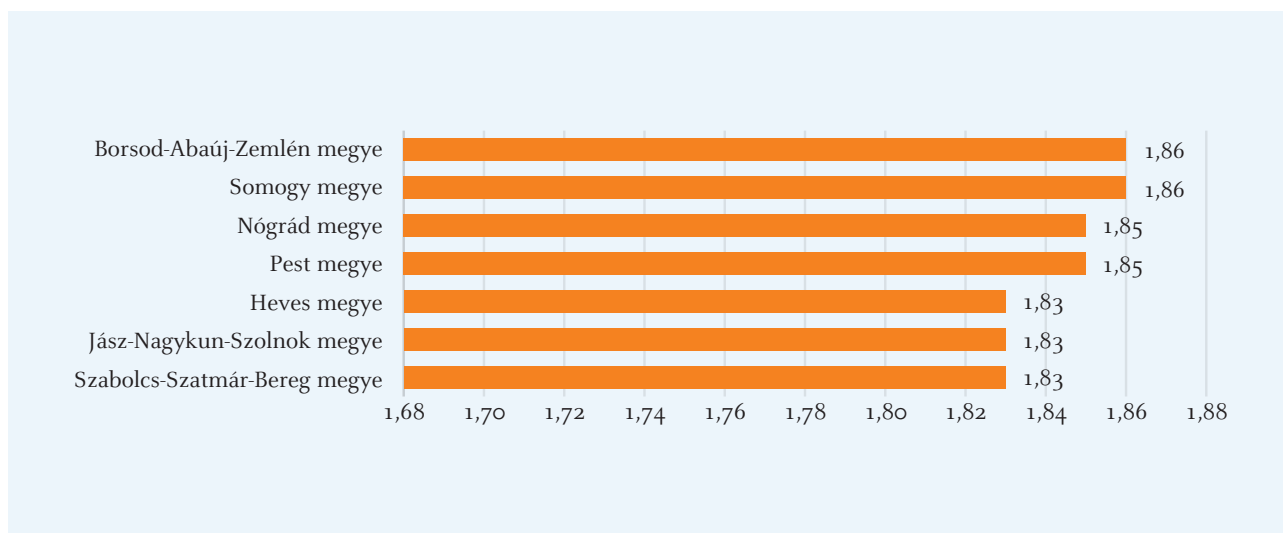
	új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalat nélkül	új lakás legfeljebb 2 gyermekkel, vállalatással	használt lakás gyermekkel, vállalat nélkül	használt lakás, legfeljebb 2 gyermekkel, vállalatással	új lakás, 3 vagy több gyermekkel	kamat-támogatás
nincs gyerek		16,60%		77,10%	5,80%	0,40%
egy gyerek	5,30%	8,10%	42,10%	38,10%	5,80%	0,20%
két gyerek	14,60%		62,30%	11,20%	11,10%	0,80%
három vagy több gyerek			43,40%	2,40%	52,50%	1,70%
Összesen	6,50%	4,20%	44,90%	23,90%	19,50%	0,80%

A két gyermekes családokra kiírt kedvezményt⁷ felvették esetében a szerződéskötéskor már több mint 70%-uk családjában volt két gyermek. A három gyermekesek esetében ez az arány 68,8%. A kiírás szerint is gyermekvállalást tartalmazó opciók esetében a szerződéskötők több mint harmada vállalt újabb gyermeket a szerződés aláírásával. Az egyes szerződésekben megjelölt már meglévő gyermekszámok alapján Borsod-Abaúj-Zemplén, Somogy, Nógrád és Pest megyében jut átlagosan a legtöbb gyermek egy-egy szerződésre (1,85-1,86 gyermek/szerződés).

7. ábra: Szerződéskötés idejében már meglévő gyermekek átlagos száma megyénként (N=74897 db szerződés)

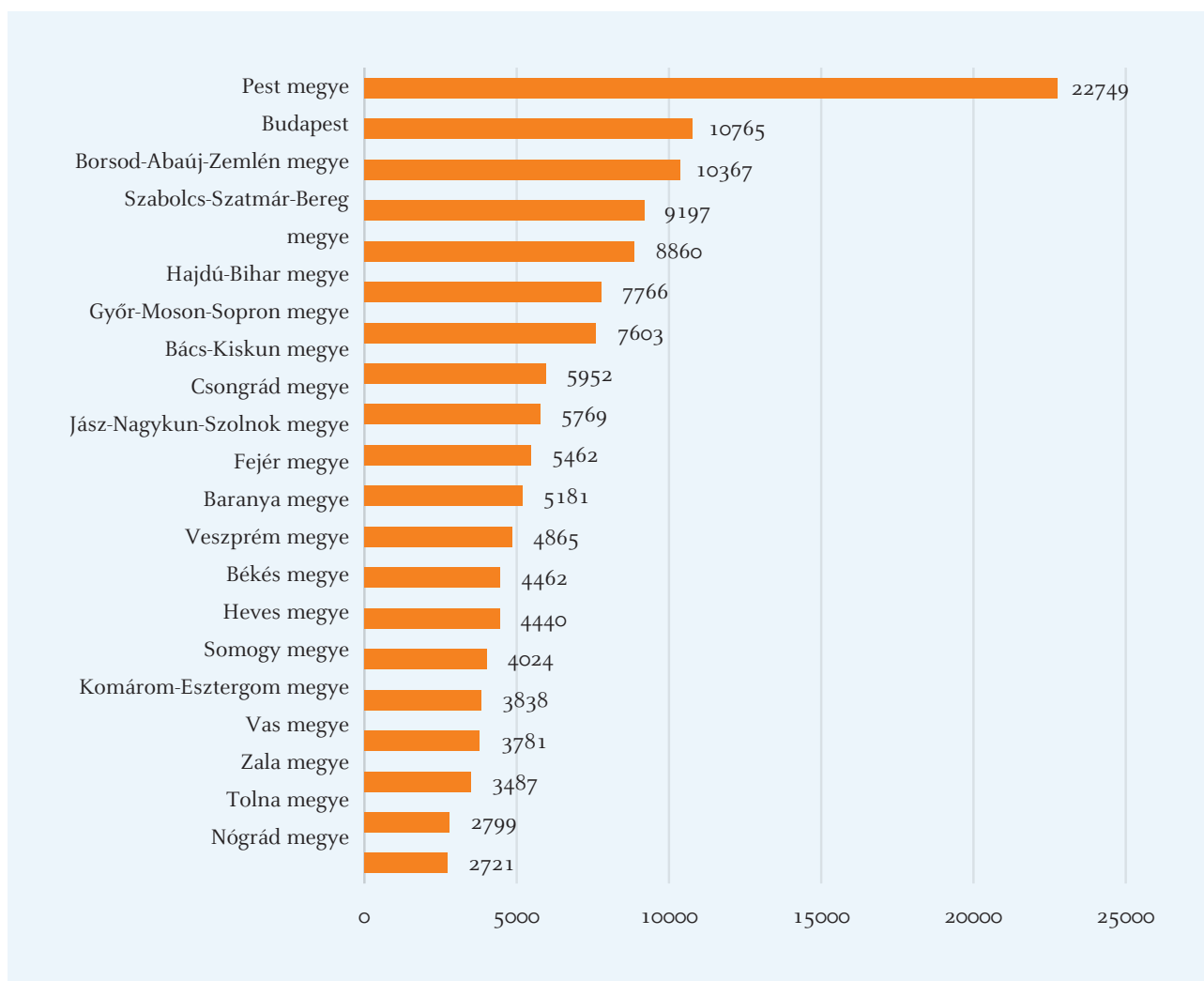

⁷ Ahol nincs külön megjelölve a további gyermekvállalás opciója

A legtöbb gyermeke Pest megyében, Budapesten, Berek és Hajdú-Bihar megyében van a szerződtőknek.

8. ábra: Szerződéskötés idejében már meglévő gyermekek száma megyénként (N=74897 db szerződés)

Vállalt gyermekek

A CSOK támogatás egyik legfontosabb célja, hogy a támogatás elősegítse a gyermekvállalási hajlandóságot. 2016. január és 2018. december 31. között megkötött 74 902 szerződés közül 25 914 szerződésben összesen 36 944 gyermeket vállaltak előre.

Az összes szerződés 34,6%-a olyan szerződés, amely újabb gyermekek vállalását tartalmazza, a szerződések 65,4%-ában tehát nincs későbbi gyermekvállalás. Az összes szerződés 20,5%-ában egy gyermek, 13,4%-ában két gyermek és 0,6%-ában három gyermek megszületésére tesznek ígéretet a családok.

A gyermekvállalást tartalmazó szerződések vállalt gyermekszám szerinti alakulása hasonlóan alakult mindhárom évben, egy gyermeket mindegyik évben a szerződések kb. 60%-ában, két gyermeket a szerződések kb. 37-40%-ában, míg három gyermeket csupán 1,7-2%-ában vállaltak. 2017. évben kötötték a legtöbb egy és két gyermeket vállaló szerződést, míg három gyermeket 2016-ban vállaltak a legtöbben a megkötött szerződések alapján.

8. táblázat: A szerződésekben vállalt gyermekek száma (szerződések száma = 25914)

Vállalt gyermek-szám	Szerződések		Összes vállalt gyermek száma (fő)
	száma (db)	aránya (%)	
0	48988	65,4%	-----
1	15368	20,5%	15368
2	10062	13,4%	20124
3	484	0,6%	1452
Összesen	74902	100,0%	36944

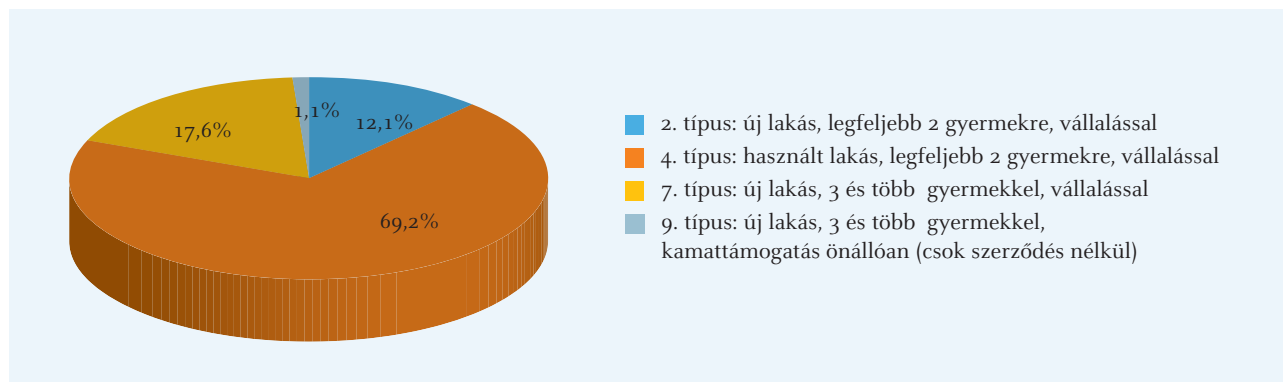
9. táblázat: A gyermekvállalást tartalmazó szerződések mutatói (N=25914)

gyerekszám	2016			2017			2018			Összesen		
	szerződések száma	arány a gyermeket vállalók között	2016-ban az összes vállalt gyermek (fő)	szerződések száma	arány a gyermeket vállalók között	2017-ben az összes vállalt gyermek (fő)	szerződések száma	arány a gyermeket vállalók között	2018-ban az összes vállalt gyermek (fő)	szerződések száma	arány a gyermeket vállalók között	összes vállalt gyermek száma
1	5029		5029	5494		5494	4845		4845	15368		15368
2	3228		6456	3440		6880	3394		6788	10062		20124
3	167	1,98%	501	161	1,77%	483	156	1,86%	468	484	1,87%	1452
Össze-sen:	8424		11986	9095		12857	8395			25914		36944

Ha csak a gyermekvállalást tartalmazó szerződések megoszlását vizsgáljuk, a legnagyobb arányban használt lakás vásárlását, felújítását segítő támogatást igényeltek egy vagy két gyermek vállalásával (az összes gyermekvál-

lálás 69,2%-a ebben a támogatási kategóriában valósul meg). A fennmaradó (30,8%) gyermekvállalást tartalmazó szerződések között legnagyobb arányban a három és több gyermekes családokra vonatkozóak vannak (18,7%).

9. ábra: Gyermekvállalást tartalmazó szerződések megoszlása támogatási típusonként (%) N=25914)

Minél több gyermeke van valakinek, annál kevesebb további gyermeket vállalt. Azok a szerződők, akiknek még nincs gyermekük (közel 10%-ot képviselnek az összes szerződő között) leginkább két gyermeket vállaltak. Az egy gyermekes családok 52,19%-a, a két gyermekes családok 23,12%-a, a nagycsaládosok között pedig 2,39% vállalt még kisbábát.

Az újabb gyermekvállalást megjelölő szerződések száma: 25 914 db. A szerződésben újabb gyermekvállalást megjelöltek között 59,3% vállal egy gyermeket, 38,83% -uk két, illetve 1,87%-uk három gyermeket.

A gyermekvállalást tartalmazó szerződésekben átlagosan 1,43 gyermeket vállaltak előre. A legtöbbet szerződésenként Nógrád, Győr-Moson-Sopron és Heves megyében, a legkevesebbet pedig Borsod-Abaúj-Zemplén, Csongrád és Heves megyében. Az abszolút gyermekvállalási számok Pest megyében, Budapesten, illetve Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a legmagasabbak, Vas, Tolna és Zala megyében pedig a legalacsonyabbak.

10. táblázat: Vállalt gyermekek száma a szerződésekben megyénként (N=25914 db szerződés)

Vállalt gyermekek – megyék	Átlag	Szerződések száma	Összes vállalt gyermek száma
Pest megye	1,45	4610	6668
Budapest	1,43	2031	2895
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1,44	1987	2865
Borsod-Abaúj-Zemplén	1,39	2033	2817
Hajdú-Bihar megye	1,43	1867	2663

Vállalt gyermekek – megyék	Átlag	Szerződések száma	Összes vállalat gyermek száma
Győr-Moson-Sopron megye	1,48	1773	2622
Bács-Kiskun megye	1,42	1354	1926
Jász-Nagykun-Szolnok	1,44	1067	1533
Fejér megye	1,42	1030	1465
Csongrád megye	1,36	1043	1415
Baranya megye	1,40	945	1323
Heves megye	1,47	879	1291
Békés megye	1,43	900	1284
Veszprém megye	1,40	800	1121
Komárom-Esztergom	1,39	710	988
Somogy megye	1,41	654	921
Nógrád megye	1,49	602	898
Vas megye	1,40	599	837
Tolna megye	1,41	523	736
Zala megye	1,33	503	670
Nem azonosítható megye	1,50	4	6
Összesen	1,43	25914	36944

Gyermekek életkora

A szerződések számát és a gyermekszámot összevetve átlagban 1,78 gyermek van egy szerződéskötő családjában. A legtöbb szerződést 2017-ben kötötték, ebben az évben kötött szerződésekben található a legtöbb gyermek, így ekkor az egy szerződésre jutó gyermekszám

ebben az évben a legnagyobb (1,83 gyermek/szerződés).

A gyermekek életkorának átlaga a CSOK bevezetése óta eltelt három évben folyamatosan emelkedik: 2016-ban 4,28, 2017-ben 4,54 és 2018-ban pedig 5,11 év volt.

11. táblázat: Gyermek átlagos életkora évenként (N=74902 db szerződés)

Év	Meglévő gyermekek száma (magzatokkal együtt)	Meglévő gyermekek átlagos életkora (magzatokkal együtt)	Szerződések száma az adott évben	Szerződésre jutó gyermekszám
2016	40 421	4,28	23264	1,74
2017	48 366	4,54	26393	1,83
2018	45 307	5,11	25245	1,79
Összes	134 094 fő	4,64	74 902	1,78

A gyermekek átlagos életkora évente nő az első gyermektől egészen az ötödik gyermekig.

12. táblázat: Gyermek száma és átlagos életkora évenként (N=74902 db szerződés)

	2016		2017		2018	
	gyermek		gyermek		gyermek	
	száma	átlagéletkora	száma	átlagéletkora	száma	átlagéletkora
1. gyerek	20501	7,89	23863	8,42	22738	8,53
2. gyerek	13453	6,05	16038	6,62	14966	6,74
3. gyerek	5504	4,60	7223	5,08	6482	5,22
4. gyerek	821	3,59	1009	4,21	934	4,29
5. gyerek	105	2,97	171	3,82	137	4,09
6. gyerek	25	3,24	45	2,80	37	3,54
7. gyerek	9	3,22	11	3,18	9	4,00
8. gyerek	3	2,67	6	2,17	4	4,50
Összesen:	40 421		48 366		45 307	

Összefoglalás

A Családi Otthonteremtési Kedvezményének adatbázisát a Magyar Államkincstár kezeli. A 2018 év végéig megkötött szerződéseket tartalmazó adatbázisból megállapítható, hogy a CSOK-ot nagyobb részben használt lakásokra fordítják.

A településtípusok szerinti bontásból megfigyelhető, hogy a községekben és valamelyest a városokban is a használt lakás megszerzése preferáltabb, míg Budapesten és a megyei jogú városokban az új lakások megszerzésére való törekvés a jelentősebb.

A CSOK-ra 2018 végéig kifizetett összeg 338,7 Mrd Ft volt, 2016-ban ennek 27,2%-át, 2017-ben 38,9%-át, 2018-ban pedig 33,8%-át fordították a támogatásra. Az egy szerződésre jutó átlagos összeg 3,9 millió Ft. A megkötött szerződések 55,1%-a 1-2,9 M Ft-osösszegről szól, beleértve a kamattámogatási szerződéseket is, amelyet befolyásol a meglévő és a vállalt gyermekek száma.

A megyei megoszlás azt mutatja, hogy ráfordítások több, mint harmada a Közép-magyarországi régióban került felhasználásra, legnagyobb arányban Pest megyében (25,9%), Budapest 10,0%-kal ezután következik, ezt követik az észak-keleti országrész megyéi. Legkisebb volt a felhasználás Nógrád, Tolna és Békés megyékben. A támogatás a CSOK céljának megfelelően három gyermek vállalása esetében

a legmagasabb: míg az egy szerződéskötő családra jutó támogatás átlagosan 4,5 millió Ft, három gyermek vállalása esetén 16,1 millió Ft (amiben a kamattámogatás is benne van).

Az adatbázis 74 902 szerződésében 134 094 meglévő gyermek érintett, egy-egy szerződésre tehát átlagosan 1,8 már meglévő gyermek jut.

Az összes szerződéskötő 30%-ának egy, kicsit több mint harmaduknak kettő gyermeke volt a szerződés megkötésekor, negyedüknek pedig három vagy több gyermeke (25,65%). Legtöbben a két gyermekesek vannak. Azon családok aránya, ahol a szerződéskötés évében még nem született gyermek, 10% körül mozog.

A 74 902 szerződés közül 25 914 szerződésben összesen 36 944 gyermeket vállaltak előre a szerződéskötők. Az összes szerződés 34,6%-a olyan szerződés, amely újabb gyermekek vállalását tartalmazza.

Az összes szerződés 20,5%-ában egy gyermek, 13,4%-ában két gyermek és 0,6%-ában három gyermek megszületésére tesznek ígéretet a családok. A gyermekvállalást tartalmazó szerződések vállalt gyermekszám szerinti alakulása hasonlóan alakult mindhárom évben, egy gyermeket mindegyik évben a szerződések kb 60%-ában, két gyermeket a szerződések kb 37-40%-ában, míg három gyermeket csupán 1,7-2%-ában vállaltak.

Az előre vállalt gyermekek száma átlagosan 1,43.